

„Edinost“
Iznaja enkrat na dan, razen nedelj in p...
Naročila znaša:
za celo leto 24 kron
za pol leta 12 "
za četrt leta 6 "
za en mesec 2 kroni

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

Oglaš
se računajo po vrstah v petilo. Za več...
Val dopisi naj se pošiljajo uredništvu...
Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo...
Uredništvo in tiskarna se nahajata v...

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcija lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Ruščina in Slovenci.

III.
Naše šole so nemške. Po obliki večinoma, prek in prek pa duhu. Naši znanstveniki poznajo iz večine le nemško znanstveno literaturo in zajemljejo iz nje bolj ali manje.

Kar se dostaja etnografije: kje je več materijala v skupnosti, nego v Rusiji! In ruski etnografi pomagajo z lasinimi prispevki v popolnjevanje tega znanja.

Ali ni po vsem tem samo po sebi umevno, da bi se učenjaki zapadnih Slovanov morali pobriniti za čitanje ruskih učenih del v njih izvornih izdajah? Slovanski učenjak, ki zanemarija to dolžnost, škoduje najprej svojemu imenu, potem pa stvari sami.

Ali ni po vsem tem samo po sebi umevno, da bi se učenjaki zapadnih Slovanov morali pobriniti za čitanje ruskih učenih del v njih izvornih izdajah? Slovanski učenjak, ki zanemarija to dolžnost, škoduje najprej svojemu imenu, potem pa stvari sami.

Ali ni po vsem tem samo po sebi umevno, da bi se učenjaki zapadnih Slovanov morali pobriniti za čitanje ruskih učenih del v njih izvornih izdajah? Slovanski učenjak, ki zanemarija to dolžnost, škoduje najprej svojemu imenu, potem pa stvari sami.

Ali ni po vsem tem samo po sebi umevno, da bi se učenjaki zapadnih Slovanov morali pobriniti za čitanje ruskih učenih del v njih izvornih izdajah? Slovanski učenjak, ki zanemarija to dolžnost, škoduje najprej svojemu imenu, potem pa stvari sami.

Ali ni po vsem tem samo po sebi umevno, da bi se učenjaki zapadnih Slovanov morali pobriniti za čitanje ruskih učenih del v njih izvornih izdajah? Slovanski učenjak, ki zanemarija to dolžnost, škoduje najprej svojemu imenu, potem pa stvari sami.

Kar se dostaja etnografije: kje je več materijala v skupnosti, nego v Rusiji! In ruski etnografi pomagajo z lasinimi prispevki v popolnjevanje tega znanja.

Rusi so se začeli intenzivno baviti tudi z filozofijo, in tu imajo zopet ne le doma več snovij za svoje premišljevanje, temveč porabljajo hladno in nepristransko dela mislilcev vseh zapadnih narodov.

Ali ni po vsem tem samo po sebi umevno, da bi se učenjaki zapadnih Slovanov morali pobriniti za čitanje ruskih učenih del v njih izvornih izdajah? Slovanski učenjak, ki zanemarija to dolžnost, škoduje najprej svojemu imenu, potem pa stvari sami.

Odslej bi ne smelo biti izolanca, bodi posvetnega, bodi teologa, ki bi ne bil več ruščine. Da, tudi teologi imajo v cerkveni zgodovini in bogoslovnih strokah toliko suovij v ruski bogoslovni literaturi, da so dolžni zajemati iz del ruskega bogoslovja.

Tudi način razpravljanja ruskih znanstvenikov je prijetniši in dostojniši, nego n. pr. nemških, kjer se pogostoma petelinijo med seboj, kakor pravi, zagrizeni strankarji.

Tudi način razpravljanja ruskih znanstvenikov je prijetniši in dostojniši, nego n. pr. nemških, kjer se pogostoma petelinijo med seboj, kakor pravi, zagrizeni strankarji.

Tudi način razpravljanja ruskih znanstvenikov je prijetniši in dostojniši, nego n. pr. nemških, kjer se pogostoma petelinijo med seboj, kakor pravi, zagrizeni strankarji.

skega jezika (Čujte! Čujte!); in vprašan, kako more delati tako, se sklicuje na to, da razpravni jezik je italijanski.

To se je zgodilo pod sedanjim gospodom ministrskim predsednikom in voditeljem ministertva za notranje stvari. Pod njim se načrti zakonov niso delili več med poslance v hrvatskem in slovenskem jeziku; pod njim ne dobivajo več hrvatski in slovenski poslanci stenogramov o tem, kar se je v deželnem zboru govorilo hrvatski in slovenski;

C. k. vlada bi se morala ne le držati Najviših sklepov, državnih osnovnih zakonov, ampak tudi prednjačiti z dobrim izgledom (Tako je!) in ona bi mogla tudi druge siliti, da spolnjujejo državne temeljne zakone in sklepe.

Kako dela vlada drugod?
Nekoč smo videli na Kranjskem, kako zna vlada v drugih deželah drugače postopati. Jaz imam tu prepis cesarskega sklepa od 28. junija 1872, ki je bil doposlani deželnemu odboru Kranjskemu.

Kdo je zmeren, kdo nezmeren!
To, gospođa moja, v deželi, kjer je, kakor menim, le 5 odstotkov Nemcev nasproti 95 odstotkom Slovencev. Ali v Istri vlada ne stori tega in je posebno karaktistično to, da vladni organi ne le gledajo kako bi vse pomašili, kar se dogaja v deželnem zboru, ampak da brzkone tudi osrednja vlada ni poučena o tem.

Vse je bilo tedaj vojniki. Preko Zagreba je sila krajiških čet prehajalo v Italijo, bilo je črnega rmenja vsake vrsti, pomarančastih iz Karloveca in Ogulina, temnordčih iz Banovine, rožnatih iz Gradiške, rumenih iz Like, sivih iz kitnastega Srijema. Narod zagrebški, oduševljen od svobode, je pozdravljaj vslikajem te krajiške junake, ki so hiteli, da izgube glavo proti svobodi.

Vse je bilo tedaj vojniki. Preko Zagreba je sila krajiških čet prehajalo v Italijo, bilo je črnega rmenja vsake vrsti, pomarančastih iz Karloveca in Ogulina, temnordčih iz Banovine, rožnatih iz Gradiške, rumenih iz Like, sivih iz kitnastega Srijema. Narod zagrebški, oduševljen od svobode, je pozdravljaj vslikajem te krajiške junake, ki so hiteli, da izgube glavo proti svobodi.

Politični pregled.

V Trstu, 20. marca 1902.

Državni zbor. — Zbornica poslancev. — (Nadaljevanje brzojavnega poročila v zadnji številki.) Radi vsklika »Hoch und Heil den Hohenzollern« (Slava in živijo nemški vladarski hiši) s katerim je posl. Schönerer zaključil svoj govor, nastali so med Vsenemci in Čehi, ki so na ta vsklik reagirali, burni prizori.

Najprej se je posl. dr. Kramar v svojem govoru zgražal nad izdajalskim vsklikom posl. Schönererja, na kar so Vsenemci posezali vmes se žaljivimi vskliki. Najhuje sta se sprla Čeh dr. Dyk ter Vsenemec Stein, ki je hotel prvega dejansko napasti.

Dr. Kramar se je zgražal tudi nad postopanjem predsednika grofa Vetterja, kateri se je še le po dolgem obotavljanju, in potem, ko so Čehi to odločno zahtevali, odločil pozvati posl. Schönererja na red radi izdajalskega vsklika.

Po več stvarnih popravkih, ob kateri priliki so se poslanci raznih nemških strank prepirali med seboj, kdo da je bolj nemški, prešla je zbornica k razpravi o postavki »visoke šole«.

Prvi je govoril Vsenemec Berger, kateri je naučenemu ministerstvu očitaj, da zatira visoke šole, a ta »zasčitnik« visokih šol pa je sam najostreje napadal češke visoke šole.

Nemški nacionalec dr. Erlter je govoril proti utrakoviranju inšbrške univerze ter je zahteval, da se istej ohrani nemški značaj.

Med govorom je prihrumel v dvorano Vsenemec Stein, kateri je upil razne žaljive vsklিকে na češkega poslanc dr. Dyka ter izjavil, da prinese v prihodnjo sejo pasji bič seboj, s katerim nabije posl. Dyka.

V nadaljevanju svojega govora je dr. Erlter obsojal postopanje naučenega ministra, ki se je v Warmundovi zadevi postavil na stran konservativcev ter v odgovoru na tozadevno interpelacijo obžaloval postopanje vseučiliškega profesorja Warmunda, kateri je v nekem svojem predavanju obsojal postopanje konservativnih strank.

Govornik je zaključil z nasvetom, naj se vlada, predno misli na ustanovljenje novih — morda nikakor potrebnih — univerz, bavi prej s popolnjenjem že obstoječih.

Posl. dr. Hortis se je bavil z vprašanjem ustanovitve laške univerze v Avstriji. Govornik je zatrjeval, da bi laška univerza na Primorskem imela nad 600 slušateljev, ter da — po neki statistiki — obstoji med 179 univerzami 35 takih, ki imajo manj od 500 slušateljev. Na univerzah v Italiji pa poučuje 24 v Avstriji rojenih profesorjev, razun tega samo dijaki so si pridobili privilegijev, samo dijaki so ustvarjali posebno četo — »dijaško legijo«.

Nekega popoldne meseca marca 1848 vrvelo je silno naroda po celini mestne »Ciglanc« kraj cesarske zaloge smodnika. »Dijaška legija« se je privkraj zbirala pod orožjem. Vsaki od »mlade gospode« pravnikov in filozofov je bil nataknil na glavo rdeč fes z modrim peresom, vsakdo je imel na prsih rudeč, bel in moder trak, vsaki je imel težko puško, bodi piemontezko, bodi francozko iz časov Napoleona Prvega, katerih je karlovška orožarna mnogo imela za igrarijo. Ponošo so stali mladi junaki, gledajoči resno na vzradoščeno množico okolo sebe, kakor da so odločili osvoboditi si ves svet, da si niti sanjali niso še, kako se puška nabija.

Iz podrobne razprave o državnem proračunu.

(Govor posl. V. Spinčića v seji zbornice poslancev dne 4. marca 1902.)

(Dalje.)

Dogodki v deželnem zboru.

C. k. vladni komisar se poslužuje, izvzemši pozdrav ob začetku, izključno italijan-

hrvatsko kokardo. Vsaki dan je bilo godbe in slave, profesorji so ostajali brez dijakov, šole so postale glavne straže in kasarne, več dijak so pograbili puško, manji so korakali ponosno za velikim bobnom, noseči na glavi nizko plavkasto kapiico s hrvatsko trikoloro, a na prsih po tri štiri svilene kokarde. »Imamo konstitucijo!« se je kričalo brez obzira na vse strani, in s tema besedama, katerih morda ni umel niti vsaki deseti človek, se je hotelo reči, da je sinil raj na zemlji, odslej se bo laglje dihala, živelo, sedaj je nehala vsaka skrb in muka. No, oni narodni nastrotniki, katerim je bila narodna kokarda trn v očesu, ki so mislili doslej, da ni mogoče, da bi Hrvat vstal vedrega lica iz prahu municipalnih pravic, so se silno prestrašili pred tolikim narodnim slavjem, tisti mračnjaki so se umaknili v svoja zakotja, da se odtegnejo uglasljivemu glasu naroda, ali so se razleteli kakor netopirji na vse strani sveta, ker jim ni bilo možno prenašati luči onega jasnega dneva, ki je bil napačil vsemu narodu.

Jim ni bilo možno prenašati luči onega jasnega dneva, ki je bil napačil vsemu narodu. Narod ni vpraševal, kam meri vse to, narod se je samo veselil, želeči, da bi to veselje trajalo za vedno.

PODLISTEK 55

Vladimir.

Hrvatski pisatelj Avgust Šenoa, prevel M. C-4-6.

IV.

Nu, ta krik farizejskih duš po svetu, ki mislijo, da je svoboda privilegij, samo nekim narodom od Boga podeljeni, dočim so drugi narodi baje obsojeni, da večno trpe, molče in robojujejo — ta krik ni ustrašil hrvatske duše in drzno roko je posegnil naš narod, da pobere zasluženi plod z drevesa obče sreče.

Vse glavno mesto je kipel, nič se ni delalo, vesele budnice so zvenele do kasne noči po ulicah zagrebških; vsako dete, vsaki starec, vsaka žena je nosila na svojih prsih, na svojem klobuku znak narodni — trobojno

Ivan Angeli

ulica Canale 5
zraven cerkve sv. Antona novega
je edini tovarnar čopičev vseh
vrst in ščetk, nahajajoč se na
tržaškem trgu ter zamore konku-
rirati z vsakomur.

VELIK IZBOR velikih ščetk od grive ali
korenin tudi malib. Angleške ščetke za čistiti
obuvala, nepremakljivi ameriški glavniki,
angleške ščetke za zobovje čistiti, specialitete
za parfumiranje angleškega in domačega
izdelka vse po jako znižanih cenah.

Pristni teran

razpošilja Jakob Pierobon v Vrsaru (Orsera)
v sodih od 30 l naprej, po 10 gold. hl za
družino in po 8 gold. hl za gostilno franko
Trst. Informacije in uzorec pri Sankovič,
ulica Valdirivo št. 11.

Posojila

proti povrnitvi v 7 in pol letih v dobri c. kr.
časništvu, vladni, mestni in železniški urad-
niki ter vdove kakor tudi uradniki podjetij
in privatni uradniki, ki so udje kakega pen-
zijskega zaklada.

Posojila se dajejo proti varščini na ne-
premiševne, urednostne listine, rente, vžitke,
zavarovalne police itd.

Obrniti se na **Hinlo Giherti**, ul. Canale 7 l

Splošne slovenske gospodinje!

Zahtevajte pri svojih trgovcih

novi

Ciril-Methodijevo
cikorijo.

Odlikovani z dvema zlatima in bro-
nastimi kolajnama

Fran Hlavaty

ulica Giulia št. 1/A.

Obuvala po angleškem in francoskem
vzoru izdeluje po meri cenj. damam
in gospodom kakor tudi za otroke. Delo
okusno in trpežno.

Popravljanje starega obuvala.

„Osmico“

je odprl Andrej Čok po domače Pnšar
v Lonjerju št. 1. Toči pristno domače
vino in se priporoča za obilen obisk.

Mladenica

od 15-16 let starega išče proti plačilu
gostilničar Vonk na Opčinah.

Konrad Jacopich trgovec z jedilnim
blagom v Trstu,
Piazza Barriera priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
njalij, navadnega in najfinjšega olja, najfinjše te-
stene, nadalje moke, otrobov, žito, ovsu itd. po jako
nižkih cenah. Razpošilja naročeno blago tudi na de-
želo na debelo in drobno. Ceniki franko.

Skladišče vina ulica Acqu edotto
23. Prodaja vina
sodih in buteljkah, Fine pašne in dezertne vina na
debelo in drobno, franko na dom po najugodnejših in
konkurenčnih cenah.

Fran Wilhelmov
odvajajoči čaj
od
Frana Wilhelm
lekarnarja c. kr. dvornega zalagatelja
NEUNKIRCHEN (Spodnje avstrijsko.)
Se dobiva v vseh lekarnah v za-
vitku po 2 K. avst. velj.

Tehnični urad.

Ustanovljeno 1877.

Zaloga strojev in železja.

SCHNABL & Co. - TRST

Via delle Poste vecchie (vogal Via Vienna).

Glavni zastop železja in tovarniških strojev.

Naprava obrtnih podjedb vsake vrste.

Inštalacija strojev in parnih kotlov.

Motori na plin, bencin in petrolej sestava „Otto.“ Motori na plin in vodno moč.
Naprave električne luči. Napeljave električne moči. Vodne naprave itd.
Naprave za centralno kurjavo in ventilacijo. Naprave kopalšč, klosetov itd.

Zaloga cevij za vodo, plin in par.

Materijal za stavbišče.

Stroji vseh vrst. Vodne sesalke vseh sestavov. Odri za stroje in kotle.
Pripadki. Kovine. Predmeti od gome. Želze traverse in kolesa. Cement
»Portland« in »Romano«. Olja za kolesa in masti.

In v obče vsi predmeti za obrtna podjetja.

Tvrdba je izvršila dosedaj nad 200 obrtnih naprav,

med kojimi:

- 12 žag za obdelovanje lesa in priprav-
ljanje dog.
- 36 vodnih napeljav.
- 17 tiskarn in kamnot.-karn.
- 13 mehaničnih delavnic.
- 31 podjetij za čiščenje in pečenje kave.
- 7 naprav za izdelovanje praha proti
mrčesom in drog.
- 16 naprav za kurjenje z gorko vodo in
parom.
- 12 sladničarn, pekarn, tovarn za biškot
in konfete.
- 32 napeljav električne luči.

Kakor tudi: Tovarne za kože,
Tovarne za obleko itd.
Perilnice,
Predilnice,
Tovarne za parafin in cerezin,
sardine,

Mline,
Podjetja za napravljanje soli,
Tovarne za delati zamaške,
Stiskalnice olja,
Naprave za vodno slo,
Tovarne za šumeče vode,
Distilerije,
Podjetja za čiščenje in nakladanje žita.

V ta namen je bilo postavljenih: 151 motorjev na plin in petrolej in 65 parnih strojev

Razprodaja po jako znižanih cenah.

REDKA PRILIKA.

Ker moram v dveh mesecih razprodati dobro poznano zalogo

E. ROTTENBERG, ulica Caserma št. 1, I. n.

obstoječo iz snovij za moške in ženske obleke, najnovjše novosti za spomlad in poletje,
izgotovljene obleke za moške in dečke, izgotovljenega perila za moške in gospe, kravate,
in ovratnikov, zapustnikov, spolnih srje od volne in bombaža, spolnih hlač itd. Proda-
jam vse po neverjetno nizkih cenah. Ker so bile cene, katere je držal E. ROTTENBERG
jako nizke, se opozarja slavno občinstvo, da so se iste sedaj še bolj znižale in se blago
prodaja sedaj po jako nizkih cenah.

Kdor se hoče prepričati mora poskusiti!

Obiščite **manufakturno dvorano ulica Caserma št. 1, I. nadstropje.**

„SLOVENKA“

glasilo slovenskega ženstva, VI. letnik.

Ušebina številke za februar 1902.:

Članki: X: Učiteljica na deželi (zvršetek); J. F. Jože Plečnik;
Pappenheim-Leda; Socialni temelji pravstva; J. F.: Najdenišnice na Ruskem;
F. K.: Mučenica na kraljevskem prestolu; Homo novus: Žensko vprašanje
in naši narodni stranki; Zavod Sv. Nikolaja v Trstu.

Leposlovje: Fran Žgur: Žari tam zunaj mladi dan...; Dr. Laza
K. Lazarevič-Klemenčič: Šolska ikona, I. del; Uta: Molitev; Fran Valen-
čič: Moja duša; Fran Žgur: Zla usoda; I. S. Machar-Dermota: Magdalena,
II. spev; Žiga Lajak-Mozirski: Lavinski venec.

Listek: Nove knjige: »Magdalena« (nadaljevanje); Ivan Cankar:
»knjiga za lahkomišelné ljudi«, ocenil dr. Iv. M.; knjige družbe sv. Mohorja
Fr. Malograjski: »Za srečo«, ocenil dr. J. F. — Beleške.

Naroča se pri upravnštvu „SLOVENKE“ v Trstu ul. Molin piccolo 3. II.,
kjer se dobe tudi posamezne številke.

Cena: 6 K za celo leto, 3 K za pol leta.

„SLOVENKA“ prodaja v Trstu le tobakarna ga. Lavrenčiča na trgu Caserma.

Stavbinsko
podjetje

G. TÖNNIES

Stavbinsko
podjetje

Ljubljana.

Tovarna za mizarstvo orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.

Delavnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarstva dela kakor: *kompletna okna za cele
stavbe in izložna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in družega
pohištva v vseh zlogih. — Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: deščice, parkete,
od jermen in navadnega lesa. Kompletna stavbinska koraška dela, stopnice,
ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.*

Proračuni brezplačno.

Reference prve vrste na razpolago.

Jakob Kosmerlj

TRST

ulica ss. Martiri št. 16

nasproti Komando Marine.

TRGOVINA

Jestvin in kolonijalnega blaga, delikates
in konserv.

Izbora raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici Bastione št. 2
nasproti ženskem liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem
najudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu
v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez
kapitla in rizika z razpečevanjem zako-
nito dovoljenih državnih papirjev in srečk.
Ponudbe pod naslovom Ludwig Oester-
reicher v Budimpešti, VIII Deutshegasse, 8.

Julij Redersen

izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih
aparatur.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst.
(Nasproti „Isola Chiozza.“)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati
modre, umetne roke in noge, berglje, erna-
nični pasovi, elastični pasovi in nogovice,
suspensori, elektroterapevtični aparati, aparati
za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov za kirurška zdravljenja, angleški
predmeti od gumijske in neremočljivih snovij.

Proti

kašlju in kataru

kakor tudi proti

- - hripi (influenca) - -

naj se uporabljajo edino le
katramne pastilje Ravasini
škatljica po 80 stotink.

Proti

zagrljenju in grlobolu

se priporočajo

Ravasinijeve pastilje
od ogolunjene sladke škorje
škatljica po 60 stotink.

Vdobja se v

LEKARNI RAVASINI

v Trstu, Piazza della Stazione št. 3.
kakor tudi v lekarni Piccola Jeroniti, Luciani, Vi-
tali & Varalusso; v Roki: lekarna Prodan; v
Gorici lekarna Cristofolotti in Pontoni.

Važno oznanilo!

Podpisani smatrajo si v dolžnost javiti
slavnemu občinstvu, da so **dalmatinska**
črna, bela, Opolo in **istrska vina**, ki se
prodajajo v njihovi zalogi v Trstu, ulica
delle Legne št. 6 (v dvorišču), avtorizovana
in stavljena pod stalno kontrolo zavoda
za kemično analizovanje, ovlaščena
od c. kr. avstrijskega ministerstva
za notranje stvari. Zato se stavlja na
vse sode in boteljke kontrolna in garancijska
znamka za pristnost vina. To določbo je
izdalo visoko c. kr. ministerstvo za notranje
stvari radi pregostega kvarjenja vina, ki
stavlja v resno nevarnost ljudstvo.

Kdor si torej vkupi vino v naši zalogi,
je gotov, da se v njem ne nahaja drugih
snovij, nego da je vino čisto in naravno, da
se sme z mirno vestjo dajati bolnikom in
in konvalescentom, vsled česar se mora za-
btevati vedno le garancijsko znamko.

Z vsem spoštovanjem

Braća Buj,
Split-Trst.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5 — Trst.

— Kožuhar in izdelovalec kap —
Odlikovani na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za ci-
vilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in
skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke
za zino z jamstvom proti molem in oguju.